

**Akcja edukacyjna
Starostwa Powiatowego
w Wołominie**

”Pomóż dzikom wrócić do lasu”

Akcja informacyjna – Pomóż dzikom wrócić do lasu !

W związku ze zwiększoną ilością dzików pojawiających się w terenach zabudowanych i związanymi z tym utrudnieniami dla mieszkańców,

Starostwo Powiatowe w Wołominie

we współpracy z Kołem łowieckim „Artemida” oraz zainteresowanymi placówkami oświatowymi,

prowadzi akcję informacyjną, połączone z zbiórką żołądź, skierowaną do wszystkich mieszkańców,

na temat bezpiecznych sposobów zachowania się przy spotkaniu z dzikami, unikania tych spotkań oraz możliwości zmniejszenia ilości dzików na danym terenie.

POWIAT WOŁOMIŃSKI

Starosta Wołomiński
Adam Lubiak
zaprasza

nauczycieli
oraz uczniów i przedszkolaków
do udziału w akcji

**„POMÓŻ DZIKOM
WRÓCIĆ DO LASU”**

W ramach akcji:

- zbieramy żołądź dla dzików
- poznajemy zasady zachowania się podczas spotkania z dzikimi zwierzętami
- dowiadujemy się dlaczego dziki przychodzą do miast

Zgłoszenia do 13.10.2022 r.

Regulamin akcji dostępny na www.powiat-wolominski.pl

Dlaczego zbieramy żołądździe?

- ▶ Przemieszczanie się dzików do miast spowodowane jest między innymi obfitą bazą pokarmową, w tym żołądździemi spadającymi obecnie z dębów.
- ▶ Żołądździe stanowią doskonały pokarm dla migrujących dzików! Najlepsze są te z dziurkami, czyli robaczywe, bo to dodatkowe białko w diecie dzika !
- ▶ W naszych miejscowościach występuje obecnie nadmiar tego pokarmu i zwabia on coraz większą liczbę zwierząt na tereny zamieszkałe przez ludzi.
- ▶ Obecność dzików wśród siedzib ludzkich budzi zaniepokojenie mieszkańców, a ich działalność powoduje niszczenie trawników i inne szkody.

Zbieramy żołądździe i co dalej?

- Zebrane żołądździe zostaną odebrane przez Koło łowieckie.
- Jeśli w mieście będzie mniej pokarmu - dziki chętniej zostaną w lesie.
- Uprzątnięcie żołądździ to za mało! Dzikie lubią też opadłe owoce, warzywa, orzechy, kasztany, resztki spożywcze itp.
- **Co zrobić, kiedy zauważymy wyrzucone odpady z sadu, ogrodu lub inne?**
 - zanieczyszczenie terenu i wszelkie dzikie wysypiska należy zgłaszać do Urzędu właściwej Gminy/Miasta.

Jesienne porządki i bioodpady

- Jesienią na działkach, w ogrodach i sadach jest mnóstwo warzyw, opadłych owoców i innych smakołyków (kaształy, orzechy itp.), które wabią dziki.
- Nie wolno wyrzucać liści, trawy, gałęzi itp., ponieważ są to odpady biodegradowalne, które będą tam długo gnić i rozkładać się, a dziki zawsze znajdą w nich coś dla siebie.
- Odpady biodegradowalne (bioodpady) odbiera firma wybrana przez Urząd Miasta/Gminy, zgodnie z określonym Harmonogramem.
- Harmonogram odbioru odpadów znajduje się na stronie internetowej Gminy lub Miasta.
- Każdy mieszkaniec powinien zbierać bioodpady na swojej działce i wystawić je przed posesję dopiero w dniu odbioru.
- Jeśli wystawimy je wcześniej, możemy narazić się na to, że dziki rozerwą worki lub wywrócą pojemniki z odpadami. Jak będzie wyglądać teren przed naszą posesją ?
- Dziki potrafią zapamiętać, gdzie znalazły jedzenie. Resztę podpowie im węch!
- A co będzie jak poznają nasz Harmonogram odbioru odpadów i będą tam regularnie wracać ? Tego chcemy uniknąć !
-

Dziki w miastach

- ❖ Dziki to bardzo inteligentne zwierzęta.
- ❖ Na co dzień unikają kontaktów z ludźmi.
- ❖ Jednak z czasem zadomawiają się w miastach i przestaje im przeszkadzać hałas samochodów i nasza obecność.
- ❖ Wabi je głównie zapach jedzenia.
- ❖ Dziki przyzwyczajają się do obecności ludzi, szybciej niż ludzie do dzików.

„Dziki” życie w miastach

- ❖ Dzikie zwierzęta coraz częściej wchodzą do miast.
- ❖ Ich naturalne siedliska kurczą się kosztem zabudowy.
- ❖ Zwierzęta wabią porzucone odpady spożywcze, opadłe owoce, żołądźcie, pędraki żyjące w niewapnowanych trawnikach i inne łatwo dostępne pożywienie, które znajdują w mieście.
- ❖ Spotkanie z każdym dzikim zwierzęciem może być niebezpieczne, ale wbrew obawom do wypadków dochodzi rzadko. Jednak nie można tego wykluczyć.
- ❖ Zagrożenie stanowią, jeśli są ranne lub gdy bronią młodych, np. przed biegnącym lub ujadającym psem. Psy należy wyprowadzać zawsze na smyczy!

Zasady ostrożności:

- ▶ Zachowaj ostrożność wychodząc na ulicę lub zbliżając się do lasu lub pustej działki, rozejrzyj się, czy w pobliżu nie ma dzików.
- ▶ Jeśli zauważysz lub usłyszysz dziki, najlepiej wybierz inną drogę, jeśli to możliwe. Jeśli nie - zawróć albo omiń je jak największym łukiem.
- ▶ Nie uciekaj, ani nie krzycz, nie machaj rękami, aby nie zwracać na siebie uwagi. Dzik ma słaby wzrok, ale bardzo dobry słuch i węch.
- ▶ Nie rzucaj dzikom jedzenia. Co będzie jak skończą ci się kanapki ?
- ▶ Nie rzucaj żadnych przedmiotów w ich kierunku. Mogą pomyśleć, że to jedzenie i przyjdą do Ciebie.

Nakaz używania smyczy na spacerze z psem:

- ▶ Jeśli wychodzisz z psem, to tylko na smyczy!
- ▶ *Jest to obowiązek wynikający z artykułu 77 Kodeksu wykroczeń:*
- ▶ *§ 1. Kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.*
- ▶ *§ 2. Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 przy trzymaniu zwierzęcia, które swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka, - podlega karze ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany.*
- ▶ Zwracaj też szczególną uwagę, aby pies nie wyrwał ci smyczy z ręki, rzucając się w stronę dzików. Najlepiej oddal się, uspokajając swego psa.
- ▶ Pamiętaj, pies też kieruje się instynktem i może rzucić się na dziki.
- ▶ Jeśli będą tam młode, atak matki - lochy, gwarantowany!

Jak uniknąć spotkania z dzikiem?

- ✓ W miarę możliwości - należy unikać miejsc, gdzie pojawiają się dziki !
- ✓ Aby nie zachęcać ich do zbliżania się do naszych posesji, należy utrzymywać **czystość i porządek** na terenach swoich nieruchomości.
- ✓ Zadbać o **umocnienie ogrodzeń**, w szczególności ogrodów działkowych.
- ✓ **Usuwać opadłe owoce**, stanowiące przysmak dzików, podobnie jak żołądźcie itp.
- ✓ **Nie wolno wyrzucać żywności, opadłych owoców, skoszonej trawy itp.**, w miejscach do tego nieprzeznaczonych.
- ✓ Pojemniki na odpady przetrzymywać **na nieruchomości**. Kosze i pojemniki na śmieci muszą być **zamykane** w altanach śmietnikowych, aby dzik nie mógł się do nich dostać.
- ✓ **Pojemniki, worki z odpadami** wystawiać przy pasie drogowym jedynie w dniu ich odbioru przez firmę wywozową.

Jak się zachować w przypadku spotkania z dzikiem?

- ✓ Nie podchodź, nie głaszcz, nie próbuj karmić!
- ✓ Nie wykonuj gwałtownych ruchów, nie płosz - najlepiej się spokojnie wycofaj.
- ✓ Nie rzucaj jedzenia, ani innych przedmiotów w ich kierunku.
- ✓ Nie próbuj straszyć, nie przepędzaj, nie krzycz, nie panikuj, ale rozmawiaj donośnym głosem. Jeśli nie będziemy ich niepokoić, nic nam nie zrobią.
- ✓ Najlepiej od razu oddal się w przeciwnym kierunku !
- ✓ Zachowaj szczególną ostrożność przy spotkaniu lochy z młodymi.
- ✓ Jeśli jesteś z psem, trzymaj go na smyczy.
- ✓ Poruszając się samochodem w terenie, gdzie mogą pojawić się dziki, zachowaj ostrożność i ogranicz prędkość.

DZIKI W MIEŚCIE

CO NALEŻY ZROBIĆ W PRZYPADKU SPOTKANIA Z DZIKIEM:

Nie podchodź, nie głaszcz, nie próbuj karmić !
Nie wykonuj gwałtownych ruchów, nie płosz - najlepiej spokojnie się wycofaj.
Nie próbuj straszyć, nie przepędzaj, nie krzycz, nie panikuj, ale rozmawiaj donośnym głosem.
Oddal się w przeciwnym kierunku.
W terenach, gdzie występują dziki, zachowaj ostrożność i ogranicz prędkość.
Zachowaj szczególną ostrożność przy spotkaniu lochy z młodymi.
Jeśli jesteś z psem, trzymaj go na smyczy.
Nie wyrzucaj resztek spożywczych w miejscach do tego nie przeznaczonych!

Jeśli widzisz dziki, które podchodzą blisko i stanowią zagrożenie możesz poinformować: Urząd Miasta lub Gminy

- Wołomin - Straż Miejska: 22 787 90 50, 519 151 363
- Zielonka - Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego - 22 781 08 87, Policja w Zielonce 22 781 007
- Kobyłka - 22 760 70 45 (sekretariat), 22 760 70 20 (WOS), 22 760 70 56 (Zarządzanie kryzysowe)
- Marki - Wydział Monitoringu Miasta (22 781 10 03, 22 129 11 87)

Poza godzinami urzędowania Gmin: PCZK - zgłaszanie zagrożeń i obecności dzików (22 776 03 00)
W godzinach nocnych, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i życia - Policja lub nr 112

Informacja o działaniach dot. redukcji dzików: Starostwo Powiatowe w Wołominie 22 346 11 61, 24

Jak się zachować w przypadku spotkania z dzikiem?

- ✓ Jeśli doszło do spotkania „oko w oko”, nie wolno dzika niepokoić. Najlepszym wyjściem jest „udawanie drzewa”, czyli po prostu stanie w bezruchu. Ucieczka może sprowokować zwierzę do ataku.
- ✓ Dużo gorzej wygląda sytuacja w przypadku natknięcia się na lochę z młodymi - zaniepokojona staje się bardzo agresywna.
- ✓ Przy spotkaniu młodych dzików absolutnie nie wolno ich dotykać, zaczepiać, ani tym bardziej atakować. Schemat postępowania przy spotkaniu jest ten sam, co w przypadku samotnego dzika, jednak trzeba tutaj zachować szczególną ostrożność.
- ✓ Jeśli locha szykuje się do ataku, nie pozostaje nic innego jak ratować się ucieczką na przysłowiowe drzewo.

Tryb życia dzika

- ✓ Dzik to zwierzę stadne, żyjące w grupach rodzinnych nazywanych watahami.
- ✓ W skład gromady wchodzi od kilku do dwudziestu osobników obu płci: stara locha - przewodniczka - oraz lochy z warchlakami (warchlaki to młode, od dnia urodzenia do dnia 31 marca roku następnego).
- ✓ Odyńce (samce) rzadko wiążą się z grupą, zwykle bytują samotnie.
- ✓ Watahy przebywające na wspólnych żerowiskach tworzą zgrupowanie liczące od kilkunastu do nawet 100 osobników.
- ✓ Dziki najlepiej czują się w lasach mieszanych i liściastych, gdzie znajduje się najwięcej pożywienia.

Zachowanie dzika

- W naturalnym środowisku dzik unika człowieka.
- Dzik bez powodu nie zaatakuje człowieka.
- Niebezpieczny może być ranny dzik lub locha z warchlakami.
- Dzik szybko przystosowuje się do nowych warunków.
- Dzik zapamiętuje miejsca, gdzie znalazł pożywienie i wraca tam razem ze swoimi młodymi.

„Dziki” zwyczaje

- ❑ **Dziki w ciągu dnia odpoczywają w bartogach** - w lesie lub na opuszczonych, zarośniętych działkach w mieście.
- ❑ W ostatnich latach obserwowany jest **proces zmiany trybu życia na dzienny** wśród dzików. Powodem tego jest bezmyślne dokarmianie.
- ❑ Jednak **wieczorem większość osobników wyrusza na żer** i pod osłoną nocy wychodzą z lasu na pola i do miast gdzie łatwo jest o pożywienie.
- ❑ Biegają kłusem, galopem lub skokami (sadzą). Dobrze pływają, dlatego można je spotkać na jeziornych i rzecznych wyspach.
- ❑ Dziki czyszczą skórę z pasożytów ocierając się (czochojąc się) o pnie drzew. Często tarzają się w błocie.

Młode dziki - warchlaki

- ❑ Średnio w miocie jest od 3 do 8 młodych (warchlaków)
- ❑ Najwięcej wyproszeń (narodzin młodych) przypada na **marzec i kwiecień**; obecnie ze względu na dobrą bazę pokarmową oraz względnie ciepłe zimy lochy mogą mieć 2 mioty w roku.
- ❑ Początkowo przez 2 tygodnie młode przebywają stale w barłogu, a potem biegają już z matką. W wieku 2 tygodni młode zaczynają oprócz mleka, zjadać inny dostępny pokarm.
- ❑ W tym okresie często kilka loch z warchlakami łączy się w jedną watahę.

Młode dziki z matkami

- ❑ Jeśli zauważysz matkę z warchlakami w charakterystyczne paski - zachowaj szczególną ostrożność i oddal się spokojnie.
- ❑ Nie zbliżaj się do nich nawet jeśli widzisz same warchlaki - matka zapewne jest w pobliżu i nie zawaha się zaatakować, jeśli uzna, że młode są zagrożone lub, że jesteś zbyt blisko.
- ❑ W żadnym wypadku nie podawaj jedzenia.

Czym odżywiają się dziki ?

- Dzik jest gatunkiem wszystkożernym, bardzo szybko przystosowującym się do zmiennych warunków pokarmowych.
- Do wyszukiwania smakołyków korzystają ze swojego wyjątkowo ostrego zmysłu węchu. Średnich rozmiarów dzik potrzebuje dziennie ok. 5 tys. kalorii w okresie letnio-wiosennym. Zimą zapotrzebowanie znacząco się zwiększa.

Co je dzik, aby miał dużo siły i energii?

- W swoim środowisku żywią się żółędziami, korzeniami, grzybami, owocami, trawą, ziołami. Poszukują ślimaków, chrząszczy, pędraków. Nie pogardzą żabami, rybami, myszami, jajami ptasimi itp. Gdy „stołują się” na polach, chętnie zjadają ziemniaki, kukurydzę, buraki, zboża, rośliny strączkowe. Niestety - przy okazji niszczą zbiory.

**CAŁKOWITY
ZAKAZ
DOKARMIANIA
DZIKÓW!**

Czy dziki potrzebują dokarmiania ?

UWAGA !
CAŁKOWITY ZAKAZ
DOKARMIANIA DZIKÓW

- W swoim środowisku dziki mają dość pożywienia.
- Jeśli nie będziemy ich dokarmiać, znajdą swój naturalny pokarm w lesie lub na polu.
- Dziki łatwo przyzwyczajają się do dokarmiania, przychodzą w te same miejsca, gdzie znalazły pożywienie.
- W razie takiej potrzeby (gdy są surowe, długie zimy, dużo śniegu itp.) dokarmianiem dzików w lasach zajmują się myśliwi. Oni potrafią zrobić to bezpiecznie i w odpowiedni sposób.
- Dokarmianie zostawmy myśliwym!
- My dbajmy o swoje zwierzęta domowe i gospodarskie.

Zakaz dokarmiania dzików !

- Dzikie zjadają pożywienie, które ludzie zostawiają w sadach na polach lub wykładają dla innych zwierząt.
- Nie można wyrzucać resztek, warzyw, owoców itp., bo to wabi zwierzęta w pobliże domostw ludzi.
- **Dzikie wyczuwają zapach człowieka i wiedzą, że od ludzi mogą dostać jedzenie !**
- To może być niebezpieczne, bo dziki mogą domagać się jedzenia od przechodniów, dzieci idących do szkoły itp.
- Za rzucanie resztek jedzenia (zaśmiecanie) grozi mandat w wysokości 500 zł.
- Za dokarmianie dzików na terenie gmin, gdzie występuje choroba ASF - groźna dla dzików i świń, grozi grzywna nawet do 5000 zł.

Zdjęcie pokazuje przykład bardzo negatywnego i niebezpiecznego zachowania !

Zagrożenia

- Dzik jest **agresywnym zwierzęciem** i w niektórych sytuacjach odważnie szarżuje na istoty stwarzające dla nich niebezpieczeństwo.
- Locha to samica dzika, po tym jak urodzą się jej młode, jest bardziej niebezpieczna niż jej partner i w razie konieczności, zaciekle broni potomstwa.
- Wiele osób, widząc głodne zwierzę (szczególnie z młodymi), daje mu jedzenie nie zdając sobie sprawy z tego, że następnego dnia sytuacja może się powtórzyć.
- Zwierzęta szybko przyzwyczajają się do tego, że ten sposób zdobywania pożywienia jest łatwiejszy i o wiele bardziej skuteczny. Kolejne pokolenia uczą się przez to żebrania o pokarm. Opuszczają swoje środowisko naturalne, aby zamieszkać w okolicach siedzib ludzkich. Przeniesione potem do lasu (np. po uśpieniu), nie potrafią już sobie poradzić bez dokarmiania. Pozostając w mieście, niejednokrotnie są potrącane przez samochody. Bywają też skrajne przypadki, kiedy dziki zostają zestrzelone z powodu zagrożenia, jakie stwarzają dla bezpieczeństwa ludzi.

Od czego zależy ilość dzików w naszej okolicy?

- Populacja dzików na danym terenie ulega częstym zmianom, gdyż są to zwierzęta migrujące, zazwyczaj w poszukiwaniu pokarmu.
- Czynniki abiotycznymi mogącymi wpływać na wzrost populacji dzika są łagodne i bezśnieżne oraz krótkie zimy. W takich latach ilość urodzeń dzików jest większa.
- Naturalny wróg dzika to: wilk, niedźwiedź oraz sporadycznie ryś i lis.
- Czynniki chorobowymi, redukującymi populację dzika jest obecnie choroba niezaraźliwa dla ludzi, ale śmiertelna dla dzików i trzody chlewnej - tzw. Afrykański pomór świń - ASF.

Czy mamy wpływ na ilość dzików w naszej okolicy?

Zastanówmy się:

- ▶ Dziki chętniej i dłużej przebywają na terenach, gdzie znajdują pożywienie i czują się bezpiecznie. Często wracają w takie miejsca, bo mają świetną pamięć i orientację.
- ▶ Często bytują (przebywają, odpoczywają) w miejscach trudno dostępnych dla ludzi, np. na opuszczonych, zarośniętych działkach, gdzie czują się bezpiecznie, a jednocześnie są blisko pożywienia, które mogą znaleźć, np. grzebiąc w workach z bioodpadami wystawionych przy posesjach lub poszukując porzuconych resztek.
- ▶ Następuje urbanizacja i zabudowa coraz większych terenów wokół miast i wsi. Kurczą się naturalne siedliska bytowania dzików w lasach, na terenach podmokłych itp.
- ▶ Pojawiają się różne bariery, np. ekrany akustyczne, ogrodzenia autostrad itp., co ogranicza przemieszczanie się dzików na inne tereny.

Wnioski ? - dyskusja (ew. zobacz następny slajd)

Jak ograniczać zjawisko migracji dzików do miast ?

- Nie dokarmiajmy dzików! - nie będą miały powodu przychodzić w naszą okolicę!
- Zadbajmy o porządek na działkach - należy je regularnie sprzątać, odchwaszczać, naprawiać uszkodzone ogrodzenia.
- Zbierajmy żołądźcie, usuwajmy opadłe owoce i pozostałości warzyw.
- Zadbajmy o czystość i prawidłowe usuwanie bioodpadów.
- Worki i pojemniki z odpadami wystawiamy tylko w dniach i godzinach wyznaczonych przez Miasto/Gminę, aby umożliwić ich odbiór przez firmę wywozową.
- Zadbajmy o wapnowanie trawników, aby nie pojawiały się w nich larwy owadów - chrząszczy (tzw. pędraki)
- Zadbajmy o zachowanie lasów i unikanie przeznaczania ich pod zabudowę.

Czy dziki się czegoś boją?

- Tak, i to właśnie strach (poczucie zagrożenia) może być dla dzika impulsem do ataku. Dlatego należy zachować daleko idącą **ostrożność** !
- W niektórych sytuacjach strach będzie impulsem do wycofania się.

Dziki boją się:

- gwałtownych ruchów i krzyku człowieka (wtedy obronnie atakują),
- strzałów i huków,
- nieprzyjemnych zapachów - np. gnojowicy od świń i potu człowieka,
- nieprzyjemnych dźwięków.

Jak odstraszyć dziki?

- Urzędy Gmin często prowadzą działania odstrasżające za pomocą specjalnych preparatów zapachowych. Koła łowieckie również mają swoje sposoby.
- Do ogólnodostępnych sposobów należą np.:
- **Puste puszki** - powieszony w ogrodzie lub na polu będą brzęczeć na wietrze. Taki sposób na dzika jest w miarę skuteczny, gdyż zwierzęta te są silne i niebezpieczne, ale również płochliwe.
- **Płyty CD** - podwieszony stare płyty kompaktowe będą odbijać promienie słoneczne. Błyskające odstrasżacze również są efektywnym sposobem na dzika (oczywiście tylko w słoneczny dzień).
- **Przepocona odzież** - wiele badań wskazuje, że dziki nie lubią zapachu człowieka. Ustawienie w ogrodzie strachów ubranych w stare, przepocone ubrania są dość popularnym rozwiązaniem domowym w odstrasżaniu dzików.
- **Ścięte włosy** - w nich najdłużej utrzymuje się nasz zapach, zatem po ścięciu włosów można umieścić je w starej pończosze, a tę zawiesić w miejscu, z którego chcemy przepędzić zwierzę. To na pierwszy rzut oka dziwny sposób na dzika, ale może być skuteczny.

Jak Odstraszyć Dziki? Poznaj Sprawdzone Sposoby <https://new-electric.pl> > blog > jak-odstraszy-c-dziki-zim

Przypomnijmy - co zrobić, gdy spotkamy dzika?

podchodzić, nie głaskać, nie podawać jedzenia, karmy itp.

z spokojnie się wycofać, nie płoszyć, nie wykonywać gwałtownych ruchów.

próbować straszyć, nie przepędzać - nie krzycz nie panikuj, rozmawiaj donośnym głosem.
Jeśli nie będziemy ich niepokoić, nic nam nie zrobią.

się w przeciwnym kierunku.

terenach, gdzie dziki występują zachować ostrożność i nie jechać z nadmierną prędkością

➤ Nie

➤ Najlepiej

➤ Nie

➤ Oddal

➤ W

Kogo zawiadomić ?

Jeśli widzisz dziki, które podchodzą blisko i stanowią zagrożenie możesz poinformować:

Urząd Miasta lub Gminy:

- Wołomin - Straż Miejska: 22 787 90 50, 519 151 363
 - Zielonka - Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego - 22 781 08 87, Policja w Zielonce 22 781 007
 - Kobyłka - 22 760 70 45 (sekretariat), 22 760 70 20 (WOS), 22 760 70 56 (Zarządzanie kryzysowe)
 - Marki - Wydział Monitoringu Miasta (22 781 10 03, 22 129 11 87)
- poza godzinami urzędowania Gmin: PCZK - zgłaszanie zagrożeń i obecności dzików (22 776 03 00)
- w godzinach nocnych, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i życia - Policja lub nr 112

Informacja o działaniach dot. redukcji dzików: Starostwo Powiatowe w Wołominie - WOS 22 346 11 61, 24

Warto przemyśleć...

- ❖ Zauważmy, że tak naprawdę to nie dzik wszedł na teren człowieka. To my zajmujemy jego przestrzeń, zabudowując coraz większe obszary, stawiając ogrodzenia i bariery !
- ❖ Dziki są zwierzętami migrującymi - przemieszczają się na duże odległości. Potrafią przejść w ciągu doby kilkadziesiąt kilometrów. Nawet jeśli część dzików wywieziemy do lasu, to albo wrócą, albo na ich miejsce pojawią się nowe.
- ❖ Musimy nauczyć się, jak żyć we wspólnym środowisku.

Podziękowanie !

Dziękujemy Uczestnikom akcji za udział oraz za zebrane żołędzie!

Posłużą one za pokarm dla dzików, ale w lesie - tam zostaną zawieszono.

Dzięki temu, że w mieście żołędzie zostały wyzbierane,
dziki nie będą miały po co tu przychodzić 😊

Powiedzcie również rodzicom, dziadkom, sąsiadom -

żeby nie wyrzucali resztek warzyw i owoców za ogrodzenie,

bo to wabi dziki do miasta i powoduje zagrożenie dla nas i dla dzików,
które mogą, np. wpaść pod samochód i powodować wypadki.

„Kto spotyka w lesie dzika, ten na drzewo przed nim zmyka!”

- Jan Brzechwa. Akademia Pana Kleksa. <https://youtu.be/yZaZ7mSiDs8>

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ !

Starostwo Powiatowe w Wołominie

wos@powiat-wołomiński.pl